

Enterprise Risk Management

“..เพื่อเปลี่ยนความเสี่ยงเป็น
การสร้างโอกาสเติบโตของ
สถาบันการศึกษา..”

COSO Enterprise Risk Management - Integrating with Strategy and Performance

หลักสูตร การกำกับและบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย ตามกรอบแนวทาง COSO Enterprise Risk Management – Integrating with Strategy and Performance

“ หัวใจสำคัญของหลักสูตรนี้ คือ การกำกับและการจัดการบริหารความเสี่ยง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการ และ ขั้นตอนการบริหารโครงการ และความเสี่ยงในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ ร่วมพัฒนาแผนบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างโอกาสการเติบโตของสถาบันการศึกษา ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ”

หลักสูตรนี้เหมาะสำหรับ :

Coso-ERM 2017

ผู้บริหารมหาวิทยาลัย – คณะ - ส่วนงาน และ กรรมการที่รับผิดชอบด้าน
การบริหารความเสี่ยงของคณะและมหาวิทยาลัย

ที่มาและหลักการ

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยจะต้องเผชิญความเสี่ยงในหลากหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็น โอกาสที่เกิดขึ้นแล้วมหาวิทยาลัยจะเกิดความเสียหาย (Chance of Loss) ความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหายต่อมหาวิทยาลัย (Possibility of Loss) ความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น (Uncertainty of Event) การคลาดเคลื่อนของการคาดการณ์ (Dispersion of Actual Result) รวมทั้งความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ แต่ความเสี่ยงนั้นๆ จะมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นไม่มากนักน้อยในองค์กร อาทิ ภัยธรรมชาติ การเกิดพายุ สึนามิ น้ำท่วม แผ่นดินไหว เป็นต้น และ ภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย จลาจล เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงที่เกิดจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสภาพแวดล้อม ผู้คนเช่น อัตราการลดลงของนักศึกษา อันเนื่องจากการเกิดลดลง และเทคโนโลยีของโลกยุคปัจจุบันที่ทวีความรุนแรงและรวดเร็วอย่างฉับพลัน มีการเร่งพัฒนาเทคโนโลยีโดยการควมรวมองค์ความรู้จากหลากหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน รวมทั้งเทคโนโลยีพลิกโฉมฉับพลัน (Disruptive technology) ที่ส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวาง ทำให้คุณภาพชีวิตสูงขึ้น เกิดรูปแบบการผลิตและบริการใหม่ๆ สร้างอาชีพและการจ้างงานรูปแบบใหม่ และอาจทดแทนแรงงานคนรูปแบบเดิมและทำให้การผลิตและบริการรูปแบบเดิมต้องยุติลง จากสาเหตุดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันอุดมศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงต้องมีการยกระดับการดำเนินงาน และตระหนักในการเตรียมพร้อมรับมือในความเสี่ยงต่างๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้ที่กำลังจะเข้ามา

ดังนั้น คงจะกล่าวได้อย่างชัดเจนแล้วว่า มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรหนึ่งที่ต้องมีการกำกับและการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเต็มรูปแบบ โดยทุกคนทุกระดับตั้งแต่ กรรมการสถาบัน ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน พนักงานทุกคนในองค์กร ควรจะต้องเข้าใจในพื้นฐานของแนวความคิดของการบริหารความเสี่ยงที่ทุกคนในองค์กรต้องทำความเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงบรรลุเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร

หลักการของการบริหารความเสี่ยงมีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่ว่า องค์กรดำรงอยู่ได้เมื่อสร้างมูลค่าเพิ่มหรือคุณค่าเพิ่มให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ทั้งความเสี่ยงและโอกาสจะส่งผลกระทบต่อ การเพิ่มหรือลดมูลค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรจัดการกับความไม่แน่นอนและความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการเพิ่ม ความสามารถขององค์กรในการเพิ่มมูลค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ผู้บริหารขององค์กรมีหน้าที่ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างสูงสุดให้กับผู้มีส่วนได้เสีย โดยการกำหนดกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับ การเติบโต ผลตอบแทน และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรโดยรวม

สถาบันคลังสมองของชาติจึงเล็งเห็นความสำคัญนี้ และเป็นภารกิจหนึ่งที่ต้องหนุนเสริมให้มหาวิทยาลัยเกิดความเข้มแข็งเพราะการบริหารความเสี่ยงที่ดี นอกจากจะช่วยป้องกันเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์และส่งผลให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจและยุทธศาสตร์สำคัญที่วางไว้แล้วยังสามารถเพิ่มโอกาสและคุณค่าให้กับมหาวิทยาลัยได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์

- เข้าใจบทบาทของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารของมหาวิทยาลัยตาม พรบ.การอุดมศึกษาปี 2562
- เข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารในการนำระบบและกลไกการบริหารความเสี่ยงเพื่อลดความสูญเสีย (Value Enhancement) และเพิ่มโอกาสในการสร้างสรรค์เพื่อความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัย (Value Creation)
- เข้าใจหลักการ 3 Lines Model เพื่อใช้ในการกำหนดบทบาท หน้าที่ของ Risk Owners (1st Line), Risk Facilitator (2nd Line) และ Internal Auditor (3rd Line) เพื่อการออกแบบและพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้

เนื้อหาหลักสูตร

Principle, Policy and Risk Management Process based on COSO ERM 2017 :

Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance (20 Principles)

- Risk – Uncertainty – Problem
- Risk Appetite and Value Enhancement & Value Creation
- Leading KRI – Risk Appetite - KPI

Strategic and Project Risk Management : โอกาสและความท้าทาย

- Concept of Strategy Management and Strategic RM
- Flagship Project Risk Management
- Risk Management of New Business (operating) Model

Management Tools and Techniques for Risk Analysis : ฝึกทักษะวิเคราะห์

- What if/ Situation Analysis
- Risk Cause and Consequence Relations Diagram/ Risk Correlation Map
- Bow-Tie Diagram/ HEMP : The Hazards and Effects Management Process
- Early Warning Sign/ Leading KRI/ Risk Appetite/ KPI

รูปแบบ

Lecture

&

Exercises

วิทยากร

ผศ.ประเสริฐ อัครประถมพงศ์ และทีมงาน

ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่ปรึกษาด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยง และการจัดการคุณภาพ

กรรมการบริหารและกำกับความเสี่ยง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย/

สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย/ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ/
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม,
สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ, สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล,
บริษัทเอทีพี 30 จำกัด/ บมจ.อสมท.